

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

Konstancja ze Słuszków Denhoffowa (ok. 1650-1723)¹

1v. Władysław Denhoff (zm. 1683), 2v. Ernest Denhoff (zm. 1693)

Tytułatura: wojewodzina pomorska (od 1677), wojewodzina malborska (od 1685)

Rodzina:

ojciec: Jerzy Bogusław Słuszko (zm. 1658), podskarbi nadworny litewski

matka: Anna z Potockich (zm. 8 II 1695), 1v. Aleksander Dominik Kazanowski, 2v. Bogusław Jerzy Słuszko, 3v. Michał Jerzy Stanisławski, wojewoda kijowski

Rodzeństwo:

1. Józef Bogusław Słuszko (1652-1701), hetman polny litewski
2. Dominik Michał Słuszko (1655-1713), wojewoda połocki
3. Barbara (zm. 1655)

Rodzeństwo przyrodnie:

1. Marianna z Kazanowskich Jabłonowska (1643-1687), od 1658 ż. Stanisława Jana Jabłonowskiego (zm. 1702), hetmana wielkiego koronnego

¹ Dotychczasowe opracowania biograficzne: B. Popiołek, *Kobiety świat w czasach Augusta II. Studia nad mentalnością kobiet z kręgów szlacheckich*, wyd. II poszerzone, Kraków 2018; *taż*, *Zawodność pamięci – dzienniki, raptularze i parapamiętniki czasów saskich* / Bożena Popiołek [w:] *Memuarystyka w dawnej Polsce*, red. Piotr Borek, Dariusz Chemperek i Anna Nowicka-Struska, wyd. Collegium Columbinum, Kraków, 2016, s. 147-157. Wspomniana w biogramach mężów por. Ernest Denhoff, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. V, s. 108-109; Władysław Denhoff, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. V, s. 117-118; J.S. Nowak, *Latowicz - starostwo niegrodowe w czasach Denhoffów (1708-1731)*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” t. II, 2005, s. 125-156; J. Pietrzak, *Władysław Denhoff i jego „bohaterska” śmierć w czasie pierwszej bitwy pod Parkanami (7 X 1683) w świetle oracji pogrzebowych*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” nr. 64 (2), 2016, s. 169-185; B. Popiołek, *Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich*, Warszawa 2020.

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

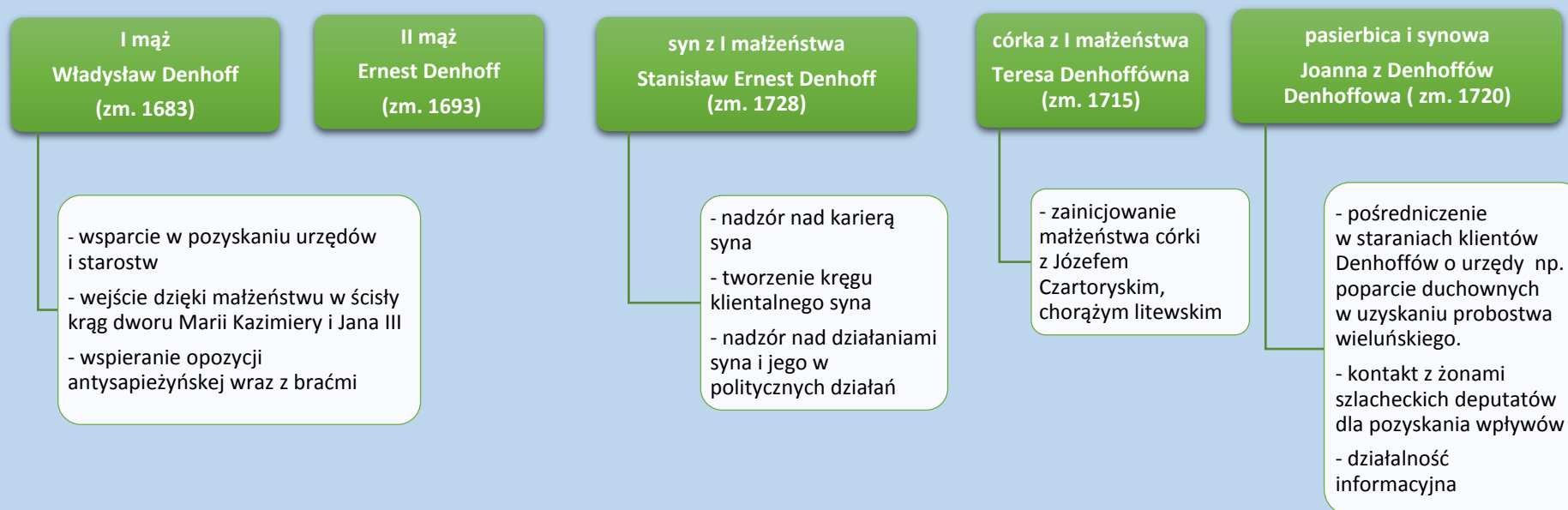
Dzieci:

1. Z pierwszego związku:
 - Stanisław Ernest Denhoff (-1728), I żona: Joanna z Denhoffów (zm. 1720); II żona: Zofia Maria z Sieniawskich
 - Teresa z Denhoffów Czartoryska (zm. 8 V 1715), żona Józefa Czartoryskiego (zm. 1751), chorążego litewskiego
2. pasierbica: Joanna z Denhoffów Dehoffowa

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

Krąg rodzinny:

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

Krąg polityczny:

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

Patronat religijny:

Fundacje i wsparcie finansowe dla instytucji religijnych

- piecza nad kaplicą rodową na Jasnej Górze (fundacja Kaspra Denhoffa z 1644 r.) -organizacja egzekwii dla Władysława Denhoffowa, pochówek córki Teresy Czartoryskiej, pochówek Konstancji Denhoffowej, finansowe wsparcie jasnogórskich Paulinów
- zwyczajowe jałmużny i wsparcie finansowe dla zakonów

Dobrodziejki i klienci. Specyfika patronatu kobiecego i relacji klientalnych w czasach saskich

Wykonanie: dr Agnieszka Słaby

Aktywność gospodarcza:

Nadzór nad dobrami ziemskimi

- zarząd nad dziedzicznymi majątkami oraz królewszczynami objętymi po mężach
- działanie poprzez sieć podległych jej administratorów i zarządców majątków - m.in. Abraham Winkler, Antoni Bieniakowski, Jan Byszewski, Arciszewski - którzy prowadzili sprawy z arendarzami i pilnowali regularności wpłat za dzierżawy. Niektórzy zarządcy posiadali sporą samodzielność, ale zdawali systematyczne relacje z działań ekonomicznych prowadzonych w majątkach.
- zarządcy, klienci i informatorzy utrzymywali ścisłe kontakty z jej synem Stanisławem Ernestem Denhoffem, tworząc ich wspólny krąg klientalny
- zabezpieczenie dóbr przed wojskami i zniszczeniami wojennymi
- dbałość o poszerzenie granic majątków poprzez kupno, np. 1700 r. podjęła zabiegi i kupno Czepielowa, o który konkurowała z Marcinem Ludwikiem Chometowskim, wojewodą bractawskim
- starania o przejęcie starostwa latowickiego po zmarłym w 1701 r. bracie Józefie Bogusławie Słuszkowie i rywalizacja o te dobra z wdową po Słuszkowie - Teresą z Gosiewskich, która wniosła je w kolejne małżeństwo z Kazimierzem Janem Sapiehą jako dożywocie.
- przejęcie spadku, w tym rozległych dóbr Słuszków po śmierci Konstancji z Podbereskich Słuszkowej, wojewodziny połockiej, bratowej Konstancji ze Słuszków
- organizacja produkcji i hodowli w posiadanych dobrach
- udział w licznych sprawach sądowych prowadzonych na tle majątkowym